

Finansutskottets betänkande 2026/27:FiU7

Avveckling av Utbetalningsmyndighetens system med transaktionskonto

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag om att upphäva lagen om transaktionskonto vid Utbetalningsmyndigheten och förslag till ändringar i bl.a. lagen om skyldighet att lämna uppgifter till Utbetalningsmyndigheten.

Lagförslagen innebär att Utbetalningsmyndighetens system med transaktionskonto avvecklas.

Lagreglerna föreslås träda i kraft den 1 januari 2027.

I betänkandet finns två särskilda yttranden (S, V, C, MP).

Behandlade förslag

Proposition 2025/26:277 Avveckling av Utbetalningsmyndighetens system med transaktionskonto.

Ett yrkande i en följdmotion.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut 3

Redogörelse för ärendet 4

Utskottets överväganden 5

 Inledning.....5

 Regeringens lagförslag 5

 Utskottets ställningstagande.....5

 Redovisning av kostnaden för att bygga upp och avveckla systemet
 med transaktionskonto.....6

 Utskottets ställningstagande.....7

Särskilda yttranden 8

 1. Regeringens lagförslag, punkt 1 (S, V, MP).....8

 2. Redovisning av kostnaden för att bygga upp och avveckla
 systemet med transaktionskonto, punkt 2 (C).....8

Bilaga 1

Förteckning över behandlade förslag.....9

 Propositionen 9

 Följdmotionen 9

Bilaga 2

Regeringens lagförslag 10

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Regeringens lagförslag

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om upphävande av lagen (2023:454) om transaktionskonto vid Utbetalningsmyndigheten,
2. lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400),
3. lag om ändring i lagen (2023:456) om skyldighet att lämna uppgifter till Utbetalningsmyndigheten,
4. lag om ändring i lagen (2023:457) om behandling av personuppgifter vid Utbetalningsmyndigheten.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:277 punkterna 1–4.

2. Redovisning av kostnaden för att bygga upp och avveckla systemet med transaktionskonto

Riksdagen avslår motion

2025/26:4200 av Martin Ådahl (C).

Stockholm den 20 oktober 2026

På finansutskottets vägnar

Mikael Damberg

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Mikael Damberg (S), Edward Riedl (M), Eva Lindh (S), Henrik Vinge (SD), Joakim Sandell (S), Ida Drougge (M), David Perez (SD), Martin Ådahl (C), Linda Frohm (M), Janine Alm Ericson (MP), Hans Eklind (KD), Patrik Lundqvist (S), Mattias Eriksson Falk (SD), Ingrid Andreae (S), Pär Gustafsson (L), Ilan De Basso (S) och Daniel Bernmar (V).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet proposition 2025/26:277 Avveckling av Utbetalningsmyndighetens system med transaktionskonto. Förslaget om att upphäva lagen om transaktionskonto innebär en renodling av Utbetalningsmyndighetens verksamhet till kärnuppgiften att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar. Ett antal lagändringar föreslås också som en följd av att systemet avvecklas. Lagreglerna föreslås träda i kraft den 1 januari 2027.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut finns i bilaga 1 och lagförslagen i bilaga 2.

I propositionen finns en redogörelse för ärendets beredning fram till regeringens beslut om propositionen.

Med anledning av propositionen har en motion väckts. Förslaget i motionen finns i bilaga 1.

Utskottets överväganden

Inledning

Betänkandet är disponerat så att utskottet inleder med att behandla regeringens lagförslag. Därefter behandlar utskottet ett motionsyrkande med ett förslag om tillkännagivanden till regeringen.

Regeringens lagförslag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag om att avveckla Utbetalningsmyndighetens system med transaktionskonto.

Jämför särskilt yttrande 1 (S, V, MP).

Propositionen

Regeringen föreslår att Utbetalningsmyndighetens system med transaktionskonto ska avvecklas genom att lagen om transaktionskonto vid Utbetalningsmyndigheten upphävs. I propositionen föreslås även ett antal lagändringar som en följd av att systemet avvecklas. Förslaget att avveckla Utbetalningsmyndighetens system med transaktionskonto innebär enligt regeringen en renodling av myndighetens verksamhet till kärnuppgiften att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2027.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att riksdagen av de skäl som anförs i propositionen bör anta regeringens lagförslag.

Utskottet övergår nu till att under en särskild rubrik behandla ett motionsyrkande med ett förslag om ett tillkännagivande till regeringen.

Redovisning av kostnaden för att bygga upp och avveckla systemet med transaktionskonto

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att redovisa kostnaden för att bygga upp och avveckla systemet med transaktionskonto.

Jämför särskilt yttrande 2 (C).

Motionen

I kommittémotion 2025/26:4200 av Martin Ådahl (C) föreslås ett tillkännagivande till regeringen om behovet av att göra en fullständig redovisning av kostnaden för att bygga upp och avveckla av systemet med transaktionskonto. Motionären är inte principiellt motståndare till att systemet avvecklas om det är ett bättre alternativ för att staten ska kunna bekämpa felaktiga utbetalningar, men det kräver att avvecklingen följs av en ordentlig genomlysning av vad som gick fel, varför det gick fel och vad som kan göras bättre framöver.

Propositionen

I konsekvensanalysen konstaterar regeringen att kostnaderna för det utvecklingsarbete som redan genomförts beräknas uppgå till ca 110 miljoner kronor. Samtidigt konstateras att kvarvarande investeringskostnader och årliga kostnader för drift av transaktionskontot inte kommer att uppstå. I konsekvensanalysen redovisas detta till 145 miljoner kronor respektive ca 25 miljoner kronor. Vidare har de åtgärder som Utbetalningsmyndigheten vidtagit för att förbereda avvecklingen av transaktionskonto gett upphov till merkostnader på 68 miljoner kronor.

Regeringen bedömer att de förberedelser som de tekniska leverantörerna Centrala studiestödsnämnden, Försäkringskassan och Skatteverket har hunnit vidta har medfört marginella kostnader som hanteras inom myndigheternas befintliga ekonomiska ramar. Förslagets konsekvenser blir enligt regeringen därmed i huvudsak att det inte kommer att uppstå några investeringskostnader.

Sammantaget bedömer regeringen att myndigheternas kostnader för att avveckla systemet blir lägre än de kostnader som myndigheterna skulle ha haft om systemet med transaktionskonto infördes.

Pågående arbete

Riksrevisionen genomför en granskning av statens hantering av transaktionskonto vars resultat kommer att presenteras i en rapport med planerad publicering i januari 2027. Granskningen ska svara på om statens hantering av systemet med transaktionskonto har varit effektiv och kommer att belysa arbetet med att såväl införa som att avveckla systemet. Enligt Riksrevisionen

är ett viktigt syfte med granskningen också att bidra till lärdomar för besluts- och genomförandeprocesser inför framtida reformer inom staten.

Utskottets ställningstagande

Utskottet noterar att Riksrevisionen planerar att publicera en granskning av statens hantering av transaktionskonto i januari 2027. Utskottet vill inte föregripa det pågående arbetet och avstyrker därmed motionsyrkandet.

Särskilda yttranden

1. Regeringens lagförslag, punkt 1 (S, V, MP)

Mikael Damberg (S), Eva Lindh (S), Joakim Sandell (S), Janine Alm Ericson (MP), Patrik Lundqvist (S), Ingrid Andreae (S), Ilan De Basso (S) och Daniel Bernmar (V) anför:

Vi har valt att inte lämna några följdmotioner med anledning av propositionen. Samtidigt vill vi tillägga följande. Systemet med transaktionskonto var tänkt att vara i drift i januari 2027, men efter omfattande kritik från de egna myndigheterna föreslås nu att systemet avvecklas innan det ens har tagits i drift. Det stod redan tidigt klart att det fanns problem med flera myndigheters anslutning till systemet med transaktionskonto, men trots det har regeringen bestämt att arbetet ska fortsätta fram tills nu. Beräkningarna visar att upp till 200 miljoner kronor lagts på uppbyggnaden av systemet. Vi anser att regeringen genom att initiera ett ogenomtänkt förslag och sedan inte i tid ta till sig den kritik som de egna myndigheterna framfört har agerat på ett sätt som lett till ett oerhört slöseri med skattebetalarnas pengar.

2. Redovisning av kostnaden för att bygga upp och avveckla systemet med transaktionskonto, punkt 2 (C)

Martin Ådahl (C) anför:

Riksdagen beslutade 2023 att inrätta systemet med transaktionskonto vid Utbetalningsmyndigheten. Syftet var lovvärt, men nu drygt tre år senare läggs det fram förslag till riksdagen om att avveckla hela systemet innan det ens har tagits i drift. Avvecklingen måste följas av en ordentlig genomlysning av vad som gick fel, varför det gick fel och vad som kan göras bättre framöver. Med hänsyn till bl.a. Riksrevisionens pågående granskning av regeringens hantering av transaktionskonto vid Utbetalningsmyndigheten väljer jag dock att inte reservera mig.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2025/26:277 Avveckling av Utbetalningsmyndighetens system med transaktionskonto:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om upphävande av lagen (2023:454) om transaktionskonto vid Utbetalningsmyndigheten.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2023:456) om skyldighet att lämna uppgifter till Utbetalningsmyndigheten.
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2023:457) om behandling av personuppgifter vid Utbetalningsmyndigheten.

Följdmotionen

2025/26:4200 av Martin Adahl (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att genomföra en fullständig kostnadsredovisning för transaktionskontosystemets uppbyggnad och avveckling och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

- 1 Förslag till lag om upphävande av lagen
(2023:454) om transaktionskonto vid
Utbetalningsmyndigheten

Härigenom föreskrivs att lagen (2023:454) om transaktionskonto vid Utbetalningsmyndigheten ska upphöra att gälla vid utgången av 2026.

2 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs att 40 kap. 7 d § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

40 kap.

7 d §¹

Sekretess gäller hos Utbetalningsmyndigheten i dess verksamhet med att *administrera systemet med transaktionskonto* och att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden.

Sekretess gäller hos Utbetalningsmyndigheten i dess verksamhet med att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden.

För uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.
 2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för uppgifter som har lämnats före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse 2023:460.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (2023:456) om skyldighet att lämna uppgifter till Utbetalningsmyndigheten

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2023:456) om skyldighet att lämna uppgifter till Utbetalningsmyndigheten¹

dels att 2 § ska upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 2 § ska utgå.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

¹ Senaste lydelse av
2 § 2025:35
rubriken närmast före 2 § 2025:35.

4 Förslag till lag om ändring i lagen (2023:457) om behandling av personuppgifter vid Utbetalningsmyndigheten

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2023:457) om behandling av personuppgifter vid Utbetalningsmyndigheten

dels att 2 kap. och 4 kap. 2 § ska upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 4 kap. 2 § ska utgå,

dels att 1 kap. 2 och 6 §§ och 4 kap. 1 och 4 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

2 §

Denna lag tillämpas vid behandlingen av personuppgifter vid Utbetalningsmyndigheten i dess verksamhet med att *administrera systemet med transaktionskonto och* att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen.

Lagen gäller endast om behandlingen är helt eller delvis automatiserad eller om personuppgifterna ingår i eller kommer att ingå i ett register.

Bestämmelserna i 6–8, 10 och 11 §§ samt 2–4 kap. gäller även vid behandling av uppgifter om avlidna.

Denna lag tillämpas vid behandlingen av personuppgifter vid Utbetalningsmyndigheten i dess verksamhet med att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen.

Bestämmelserna i 6–8, 10 och 11 §§ samt *3 och* 4 kap. gäller även vid behandling av uppgifter om avlidna.

6 §

Utbetalningsmyndigheten får behandla personuppgifter om det är nödvändigt för att kunna utföra *sina uppgifter* att

1. *administrera ett system med transaktionskonto, och*

2. förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen.

Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om begränsningar av *ändamålen* i första stycket.

Utbetalningsmyndigheten får behandla personuppgifter om det är nödvändigt för att *myndigheten ska* kunna utföra *sin uppgift* att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen.

Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om begränsningar av *ändamålet* i första stycket.

4 kap.

1 §

Personuppgifter får inte behandlas under längre tid än vad

Personuppgifter får inte behandlas under längre tid än vad

som behövs med hänsyn till ändamålet med behandlingen, dock som längst den tid som följer av 2 och 3 §§.

som behövs med hänsyn till ändamålet med behandlingen, dock som längst den tid som följer av 3 §.

4 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om att personuppgifter som avses i 1–3 §§ får behandlas under viss tid eller att sådana uppgifter får fortsätta att behandlas för arkivändamål av allmänt intresse, vetenskapliga eller historiska forskningsändamål eller statistiska ändamål.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om att personuppgifter som avses i 1 och 3 §§ får behandlas under viss tid eller att sådana uppgifter får fortsätta att behandlas för arkivändamål av allmänt intresse, vetenskapliga eller historiska forskningsändamål eller statistiska ändamål.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.